RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
3 november 2026	10 november 2026	24 november 2026	D.264677 Z.070105

Portefeuillehouder Jan Keuken

Begrotingsprogramma Ruimte

Onderwerp **Visie energieopslag 2026**

Voorgesteld besluit

1. De visie energieopslag 2026 vast te stellen.

Samenvatting van het voorstel

Energie, zoals elektriciteit, waterstof en biogas, hebben we nodig om in de gemeente Buren goed te kunnen wonen en werken. Hoe we met energie omgaan is aan het veranderen: we gaan steeds meer elektriciteit en andere duurzame energie gebruiken in plaats van kolen en gas. Daarom is er steeds meer vraag naar energieopslag: energie tijdelijk opslaan, zodat het later kan worden gebruikt. Over energieopslag heeft de gemeente Buren op dit moment nog geen regels.

In dit voorstel staat hoe de gemeente Buren wil omgaan met energieopslag en welke regels het daarvoor wil maken. Deze regels hebben als doel dat energieopslag:
- Veilig is en blijft;
- Netjes in ons landschap wordt geplaatst;
- Helpt met ruimte maken op het krappe stroomnet;
- Met inspraak van inwoners wordt neergezet.

1. Inleiding

Om goed te kunnen wonen, werken, recreëren en bewegen in onze gemeente, is er energie nodig. Waar deze energie vandaan komt, is snel aan het veranderen. Onze energie komt steeds meer uit duurzame bronnen in plaats van fossiele energie, zoals met zonnepanelen opgewekte elektriciteit. Tegelijkertijd verbruiken we steeds meer energie, bijvoorbeeld door elektrische voertuigen, verwarming en slimme apparatuur. Deze verandering in onze energievraag komt met uitdagingen. Energie vraag en opwek/aanbod komen steeds minder overeen. Dit zorgt voor netcongestie: file op piekmomenten op het stroomnet.

Energieopslag is het opslaan van energie, zoals elektriciteit, warmte, biogas of waterstof, zodat deze energie later kan worden gebruikt. Energieopslag een van de belangrijkste oplossingen voor de beperkte capaciteit van het stroomnet. Energieopslag zorgt namelijk voor dat vraag en aanbod van energie kan worden gebalanceerd als het op de juiste wijze wordt ingezet. Zo is energie beschikbaar op de momenten waarop het nodig is.

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor goede ruimtelijke ordening en het behalen van onze doelen rond wonen, economische groei en meer. De gemeente krijgt door de stijgende behoefte aan energieopslag ook steeds meer aanvragen. Energieopslag kan met het bestrijden van netcongestie een bijdrage leveren aan onze doelen als gemeente. Het vraagt daarnaast ook aandacht voor de ruimtelijke impact die energieopslag kan hebben.

Daardoor ontstaat het vraagstuk: wat is onze visie op energieopslag en de impact ervan? Met deze visie besteed de gemeente aandacht aan het creëren van kaders rond energieopslag.

De belangrijkste kaders en eisen die in deze visie staan zijn dat:

- Energieopslag veilig moet zijn en blijven;
- Energieopslag moet goed landschappelijk worden ingepast;
- Energieopslag moet aantoonbaar netcongestie verlichtend zijn;
- Energieopslag is met participatie van inwoners gerealiseerd.

Deze kernkaders worden in de visie uitgewerkt in:

- Een set algemene kaders en eisen, die voor elk vergunningsplichtig energieopslag project geldt (hoofdstuk vier in de visie).
- Een set aanvullende eisen en kaders voor vijf vormen energieopslag, zoals een wijkbatterij of een grootschalig batterij/accupark (hoofdstuk vijf).
- Waar nodig een opslagladder, waarin de voorkeur qua locatie voor een vorm energieopslag is aangegeven. Grootschalige energieopslag komt bijvoorbeeld bij voorkeur bij een industrieel terrein vlakbij een stroomstation, niet in het open landschap (hoofdstuk vijf).
- In de visie worden maximaal twee grootschalige energieopslagprojecten toegestaan. Er is een afwegingskader grootschalige standalone energieopslag opgesteld om te bepalen welk project een vergunning krijgt, mochten er meer dan twee initiatieven zijn (paragraaf 5.5).

De visie energieopslag is opgesteld op basis van ons bestaand beleid, zoals de toekomst oriëntatie, landelijk en provinciaal beleid en gesprekken en feedback van partners zoals netbeheerder Liander.

Met een visie energieopslag wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van een nieuw toekomstbestendig energiesysteem. Hiermee zorgen we dat energie beschikbaar en betaalbaar blijft in de toekomst. Met duidelijke regels zorgen we er als gemeente voor dat dit met respect voor onze inwoners, bedrijven en landschap gebeurt.

Op basis van de visie energieopslag zijn ook een set beleidsregels energieopslag opgesteld. Deze uitvoerende regels worden vastgesteld door het college.

2. Doel / meetbaar effect

Deze visie energieopslag biedt een basis om binnen de gemeente Buren om te gaan met energieopslag. Met deze basis heeft visie energieopslag de volgende doelen:

- Duidelijkheid bieden aan initiatiefnemers, inwoners, bedrijven, verenigingen en raad over wanneer de gemeente energieopslag toestaat, onder welke voorwaarden, en wanneer niet.
- Het benoemen van aandachtspunten voor de inpassing van energieopslag in de leefomgeving en landschap.
- Het college en de ambtelijke organisatie voorzien van een duidelijke basis voor vergunningverlening, advisering en handhaving.
- Een basis geven voor regionale afstemming binnen Regio Rivierenland.
- Het bieden van een ‘opslagladder’ voor de locatievraag en locatieprioritering van energieopslag.
- Het college positie geven in het gesprek met initiatiefnemers: goede aanvragen efficiënt kunnen doorlaten, aanvragen met zorgpunten gemotiveerd kunnen aanhouden, vragen kunnen stellen, advies bij netbeheerders (Liander en TenneT) kunnen inwinnen, of gemotiveerd kunnen afwijzen. De visie geeft geen juridisch dichtgetimmerde weigeringsgrondslag voor elke situatie, maar is een bestuurlijk gedragen toetsingsinstrumentarium die voor gemeente en aanvragers in beide richtingen werkt.

3. Wettelijke- en beleidskaders

- Met de motie ‘’Aanvullende manieren opwekken stroom naast inzet kleine windmolens’’ heeft de raad gevraagd voor aanvullende informatie over batterijopslag.

- In het coalitieakkoord ‘Dichtbij, Koersvast & Realistisch’ is afgesproken dat de mogelijkheden van energieopslag worden onderzocht. Dit beleid is een uitwerking om die mogelijkheden vorm te geven.
- De omgevingswet vraagt van de gemeente om een evenwichtige toedeling van functies aan locaties te doen. De toenemende vraag naar energieopslag betekent dat we ook moeten afwegen waar de gemeente wel of niet energieopslag toelaat en onder welke voorwaarden.

4. Argumenten

1.1. Met de visie energieopslag geeft de gemeente duidelijke kaders voor de stijgende vraag naar energieopslag.
Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor goede ruimtelijke ontwikkeling. Met de visie energieopslag geeft de gemeente aan hoe en waar zij deze energieopslag wil toestaan.

1.2. Met de visie energieopslag wordt er bijgedragen aan betaalbare, beschikbare en duurzame energie.
Energieopslag kan bijdragen aan betaalbaardere energie. Door middel van opslag hoeft het stroomnet namelijk minder of niet uitgebreid dan wel verzwaard worden. Ook maken we op deze wijze energie beschikbaar zodat er kan worden gebouwd of uitgebreid waar het stroomnet dat niet aankan en worden duurzame zonopwek projecten ondersteunt.

1.3. De visie energieopslag zorgt ervoor dat energieopslag veilig plaatsvindt.
Energie kan gevaarlijk zijn, doordat er brand ontstaat of giftige stoffen vrijkomen. Daarom is het belangrijk dat er veilig mee wordt omgegaan, onder andere doordat er landelijk geaccepteerde veiligheidseisen worden gevolgd. Dit is in de visie energieopslag vastgelegd (paragraaf 4.1).

1.4. Er zijn duidelijke locatie en landschappelijke kaders waar energieopslag toegestaan wordt.
Energieopslag is niet overal gepast en kan per wijze, vorm en grootte van opslag verschillende impact hebben. Om duidelijk aan te geven waar energieopslag toegestaan is, is er per vorm energieopslag een locatieladder opgesteld en algemene landschappelijk eisen opgesteld. Zo voorkomt de gemeente wildgroei van energieopslag op ongewenste locaties en geeft het initiatiefnemers duidelijkheid over passende locaties (hoofdstuk 5).

1.5. Met de visie wordt gezorgd dat energieopslag waardevol is voor onze inwoners en bedrijven.
Energieopslag kan heel waardevol zijn voor onze inwoners en bedrijven, omdat ze zorgen dat ze meer profijt uit hun zonnepanelen kunnen halen, of hun bedrijf kunnen uitbreiden.

1.6. De visie houdt ruimte voor ontwikkelingen rond energieopslag.
De visie is zoveel mogelijk techniek en energiedrager neutraal mogelijk opgesteld. Ook worden er geen permanente vergunningen gegeven, zodat er ruimte blijft voor toekomstige ontwikkelingen.

1.7. Participatie van raad en inwoners rond toekomstige energieopslag wordt met deze visie vastgelegd.
In de visie energieopslag is vastgelegd hoe er rond energieopslag moet worden geparticipeerd. Voor meer details zie punt acht ‘’participatie’’ van het raadsvoorstel.

5. Kanttekeningen

1.1 *Ontwikkelingen rond energieopslag kunnen snel gaan.*
Energieopslag ontwikkeld snel, daarom is geprobeerd de kaders en afwegingen algemeen en toekomstbestendig te maken. Ook zijn er losse beleidsregels opgesteld, zodat er uitvoerend snel wijzigingen kunnen worden doorgevoerd door het college. De visie en beleidsregels kunnen in de toekomst worden geüpdatet als nieuwe ontwikkelingen dat nodig maken.

6. Financiële consequenties

Er is geen extra budget nodig voor deze nieuwe visie energieopslag.

De ontwikkelingskosten van energieopslag komen voor rekening van de initiatiefnemer. Bij door de gemeente gestarte projecten is het uitgangspunt dat energieopslag binnen de begroting van het project moet vallen en daarmee geen extra kosten moeten geven voor de gemeente zelf.

Kosten voor de uitvoering zijn vooral personele kosten van de gemeente en de OmgevingsDienst Rivierenland (ODR). Bij de gemeente kunnen echter binnen de bestaande formatie worden uitgevoerd, waardoor er geen extra financiële bijdragen nodig zijn. De inzet van de ODR vallen binnen de bestaande DienstVerleningsOvereenkomst (DVO). De kosten die worden gemaakt voor vergunningsverlening worden gedekt via de leges die voor behandeling worden geheven.

7. Juridische consequenties

Er zijn geen juridische consequenties.

8. Participatie

In de ontwikkeling van de visie energieopslag is er participatie geweest door lokale stakeholders met een belang bij energieopslag. Dit zijn bijvoorbeeld lokale initiatiefnemers van zonopwekprojecten zoals ontwikkelaar Novar en energiecoöperatie eCoBuren, maar ook de veiligheidsregio en netbeheerder Liander. Deze hebben feedback gegeven op de visie die waar passend is verwerkt in de voorgestelde visie die nu voorligt.

In de visie energieopslag is er ook aandacht voor participatie bij energieopslagprojecten.

Het recht van de raad om een advies af te geven is verder verankerd (paragraaf 4.8). Het adviesrecht van de raad geldt bij grootschalige en gekoppelde energieopslag van groter dan 10 MWh en/of 0,4 hectare exclusief landschappelijk inpassing, als er binnen 200 meter woningen of andere kwetsbare objecten aanwezig zijn. Bij een capaciteit boven 70 MWh of één hectare geldt altijd adviesrecht, ongeacht aanwezigheid van kwetsbare objecten.

Daarnaast worden initiatiefnemers van grootschalige energieopslag verplicht om aan procesparticipatie te doen en hierover de gemeente te informeren (paragraaf 4.8). Ook moeten initiatiefnemers kijken naar hoe inwoners kunnen meeprofiteren van energieopslag via financiële participatie (paragraaf 4.9). Hiermee zorgt de gemeente dat ook de directe participatie van inwoners is vastgelegd.

9. Toekomstoriëntatie

Energieopslag kan grote invloed hebben op de opgaven die in de toekomstoriëntatie worden benoemd.

- Energieopslag kan bijdragen aan het realiseren van woningen, bedrijven en voorzieningen door ondanks beperkte ruimte op het net toch voldoende stroom te kunnen hebben voor nieuwe ontwikkelingen. Dit helpt te werken aan de opgaves rond leefbaarheid, economie en in mindere mate het sociaal domein.

- Energieopslag kan helpen met energiekostenbesparing. Dit gebeurt doordat er minder kosten worden gemaakt aan het stroomnet, maar ook doordat duurzame, lokaal opgewekte energie effectiever wordt gebruikt. Dit helpt onze economie, maar ook de leefbaarheid voor onze inwoners.

- Net zoals vele andere ontwikkelingen, kost energieopslag ruimte. Ruimte moet efficiënt worden gebruikt, om zo spaarzaam te zijn op het landschap en karakter van onze gemeente. We hebben in onze gemeente te maken met woekeren met ruimte.

  Energieopslag helpt bij het effectief gebruiken van energie, waardoor er ruimte wordt bespaard. Ruimte die anders nodig zou zijn voor meer energieopwek of infrastructuur zoals stroomstations. Ook bij energieopslag moet er worden gekeken naar meervoudig landgebruik, al is dit in veel gevallen door veiligheidseisen moeilijk. Ook moet de landschappelijke kwaliteit worden bewaakt.

10. Uitvoering

- Planning

  Bij vaststelling gaat de visie energieopslag direct in werking. In hoofdstuk 8 van de visie zijn de taken en verantwoordelijkheden die bij de uitvoering horen verdeeld. Op basis hiervan zal de visie energieopslag worden geïmplementeerd.

  Het college stelt ook een set beleidsregels energieopslag vast, die in werking gaan wanneer de raad de visie energieopslag heeft vastgesteld. Hiermee worden de kaders in de visie verder uitgewerkt tot praktische regels en eisen bij vergunningsaanvragen.

  Inwoners en bedrijven zullen iets merken van deze vastgestelde visie als zij een aanvraag doen voor een vergunning voor energieopslag.

- Communicatie

  Na vaststelling zal er over de kaders in de visie energieopslag worden gecommuniceerd via diverse kanalen, zoals de gemeentelijke website, via een nieuwsbericht, de nieuwsbrief ‘duurzaam Buren’ en een stuk informatie op de website onder het thema netcongestie en energie.

- Evaluatie

  Het college zal de uitvoering van de visie monitoren en hier over een jaar rapporteren. Indien nodig kan er dan een evaluatie worden uitgevoerd.

11. Bijlagen

- Bijlage 1 Raadsbesluit
- Bijlage 2 Visie energieopslag gemeente Buren 2026

Burgemeester en wethouders van Buren,

H. Verhoef	H.M. Ostendorp
secretaris	burgemeester